

10030

10522

P R E S - S E R V I S

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA

NOVINARA JUGOSLAVIJE

PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS

BEOGRAD — Knez Mihailova 2/X — Pošt. fah 842

Tel. 621-578 — Žiro račun — Current Account 608-1-251-1

SLUŽBA DOKUMENTACIJE

CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista
Newspaper cutting

ТРУДБЕНИК
СКОПЈЕ

-2. VIII. 1969

Средба со академскиот сликар

Никола МАРТИНОВСКИ

СЛИКАРСТВОТО СЕКОГАШ ОПШТЕСТВЕНО АНГАЖИРАНО

СЛИКАРОТ, кој секогаш е затворен кон секојдневните проблеми, има малку време да мисли на годините кои ги остава зад себе. Дотолку повеќе, кога се работи све сно во една мисија, и во еден крај каков што е нашиот каде не постоеал континуитет во развитокот на полето на сликарството: Од нашето видно сликарство тоа се движело преку монументалните средновековни споменици, па до најновото модерно сликарство.

Така во сликарството секој нов ден е нов план, нова идеја нова програма.

Никола Мартиновски, е еден од првите македонски сликари кој почнал да се занимава со модерно сликарство на тло, на кое се до скоро живеел и твореа оние последните зографи, македонски уметници кои зад себе оставија сјајни дела од црквеното видно сликарство и иконографија.

Никола Мартиновски е изразит фигутивен сликар, портретист, чии платна го поминале скоро целиот свет. Малиите лубе со своите секојдневни прижи и надежки, неговите „мајки“, со издолжени и напатени лица, со широко отворени очи, коскести раце кои зборуваат за еден тежок и макотрепен живот, биле излагани на многу изложби, во салоните на разни градови, не само во нашата земја, туку и надвор од неа во Букурешт, Дижон, Париз, Њујорк, Вашингтон и уште многу други.

Генерацијата, на која што и прилага сликарот Никола Мартиновски, отвори страница на едно ново современо сликарство. За нејзините почетоци за патиштата низ кои поминало ова сликарство Никола Мартиновски, ни рече:

— Секој почеток е тежок а особено кога стапува збор за поставување на нови темели во една гранка на уметноста во земја со красни ликовни традиции, но со стари сваќања. Новото знаење, во новата школа, кое и за тие земји од каде се здобиле со него беше новина во средината во која што уште зографите сликаа икончиња, помнот за сликарство и новото во него беше многу тешко да се замисли. Мене лично ми помогна фактот што во дадениот момент бев во состојба да се снајдам да ги прилагодам техниката и чувството на тогашните сваќања и со една мала група лубе вистински љубители на ликовната уметност, заедно твориме. Секако, таквото правилно поставување вроди плод. Со време, тој мал број љубители порасна и по својот вкус стана попретенциозен. Ете, вели Никола Мартиновски тоа е почетокот мој и почетокот на сликарството кое се создава од мојата генерација.

Никола Мартиновски и припаѓа на генерацијата која активно се појави непосредно по војната. Всушност тоа е генерација која влијаеше врз формирањето на нашата нововена ликовна уметност. Запрашан за разликата на генерацијата на која тој и припаѓа и оние кои доаѓаат по нив, Никола Мартиновски ни рече:

— Дури по војната може да се зборува за некој системен пораст. Со создавањето на македонската художествена школа во која како

воститувачи се ангажирани сите наши сили, сите наши уметници од пред воената генерација, започнува нова ера во пренесувањето на солидна ликовна култура од една генерација на тогашните најмлади што ќе стане база на целиот понатамошен развој на нашата ликовна уметност. Со стварањето на една строга дисциплина створена е и една традиција која и денеска претставува фактор на доброто и корисното, но и отстранување на она што носи траги на не школуваното дилетанство.

Денес, после релативно кусиот временски период, можеме да се пофалиме дека не само што стигнавме, туку и престигнавме многу народи, коме целта столетија се борат за високо место во ликовната уметност. Можеме да зборуваме и за егализирање со другите републики и да видеме дел од југословенското ликовно творештво кое остава трамп од животот и во едно со тоа, непосредна ангажираност во општествениот живот.

Современото македонско сликарство не може да се замисли без учество на се она што е активно и квалитетно, без разлика на прав-

Никола Мартиновски:
автопортрет

ците и годините на староста. Според тоа, штом е тоа вредно, претставува фактор на ликовната културна документација.

Како што гледате, ни рече Никола Мартиновски, нема разлика помеѓу мене и новите генерации денешни и утреши. А и континуитетот со нови форми е нормален.

Ликовната уметност секогаш умеје творечки да го пресоздаде и да го конзервира едно време со своите естетски средства, но тие доаѓаат до израз само преку мокта, дарбата и културата на еден творец. Преку делата на Никола Мартиновски, преку неговите црteжи секогаш ќе живее нашиот бит, ќе живее нашиот човек.

Мирјана ВАСИЛЕВСКА